RubenWillaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Blokellestraat 113a
(Zwevegem, West-Vlaanderen)

Mei 2019

NOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

VOORAFGAAND

BEKRACHTIGDE ARCHEOLOGIENOTA MET ID 10452

- VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (PROJECTCODE 2019B370)

LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK (PROJECTCODE 2019E13)

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2019
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Programma van maatregelen 6

1.1 Administratieve gegevens 6
1.2 Synthese 8
1.3 Gemotiveerd advies 9
1.4 Conclusie 9

2 Bibliografie 10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Persyn NV Blokellestraat 113 8550 Zwevegem	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert BVBA Ten Briele 14.15 8200 Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Zwevegem
	Deelgemeente	/
	Postcode	8550
	Adres	Blokellestraat 113a 8550 Zwevegem
	Toponiem	Blokellestraat 113a
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 78173 Y_{min} = 167172 X_{max} = 78262 Y_{max} = 167268
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Zwevegem, Afdeling 1, Sectie B, nr's: 378a2, 378z, 379s (partim) Figuur 1	

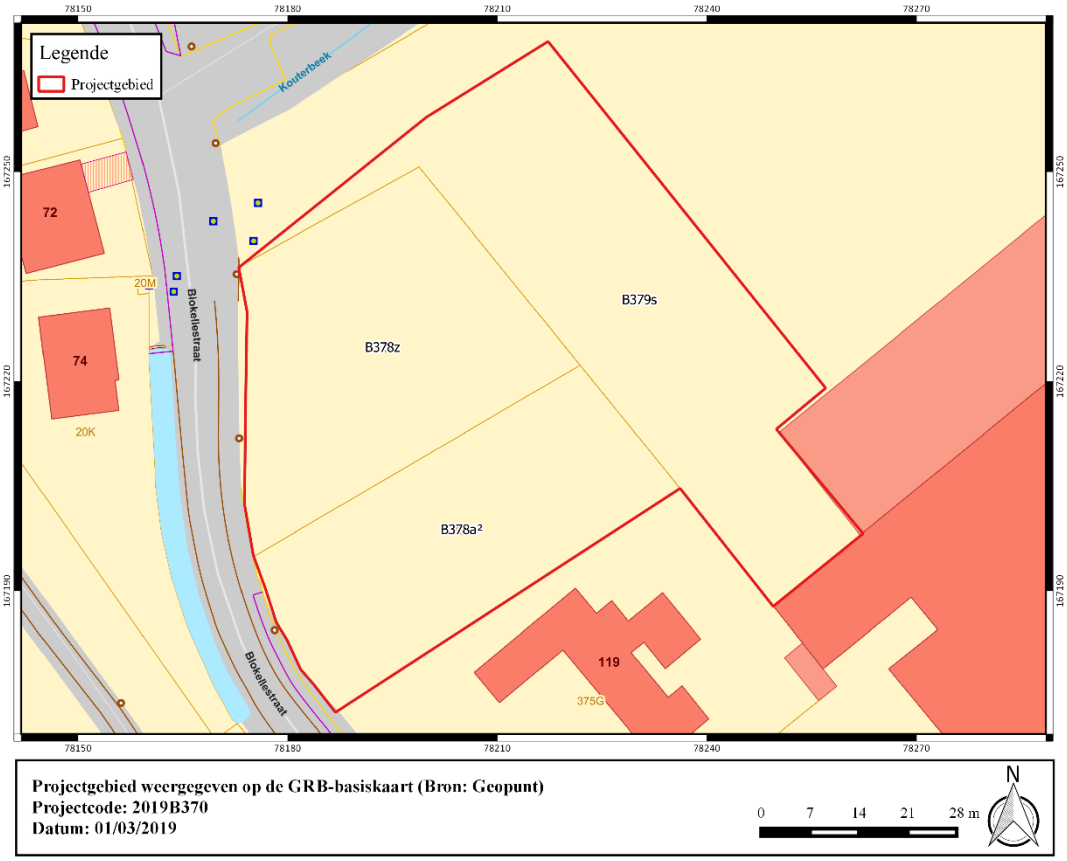

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject op het bedrijventerrein aan de Blokellestraat 113 te Zwevegem, langsheen het kanaal Bossuit-Kortrijk. Het plangebied is ca. 4860 m^2 groot en ligt heden braak.

Het terrein is gelegen in de zandleemstreek, aan de voet van een noord-zuid gerichte getuigenheuvel. Ten oosten van het plangebied stroomt de Slijpbeek/ Kouterbeek/ Lettenhofbeek. De Quartairgeologische geeft ter hoogte van het plangebied een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart geeft enerzijds een matig natte zandleembodem aan ter hoogte van het terrein, maar ook een profielloze, hydromorfe zandleembodem. Deze landschappelijk situatie, op de overgang naar een hoger gelegen terrein, in nabijheid van een vertakt beeksysteem moet een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op gemeenschappen jager-verzamelaars tijdens het mesolithicum.

Cartografisch materiaal wijst op een open en landelijk karakter van het plangebied langsheen een noordwest-zuidoost gerichte wegenis, die grotendeels samenvalt met het huidige verloop van de Blokellestraat. Op de Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden is het plangebied in gebruik als akker, binnen de grenzen ervan wordt geen bebouwing afgebeeld. De historische dorpskern van Zwevegem situeert zich meer dan een kilometer ten noordwesten van het onderzoekgebied. Het 19^e-eeuws kaartmateriaal geeft geen opvallende evolutie weer in het landgebruik. De orthofotosequentie geeft vanaf de jaren ’70 bebouwing weer binnen de grenzen van het onderzoekgebied, ten oosten van het onderzoeksgebied bevindt zich een stockage van bouwmaterialen. De aanwezige bebouwing en begroeiing is nog zichtbaar op het luchtbeeld van 2008-2011. Op het daaropvolgende beeld van 2015 is de bebouwing verdwenen en ligt het terrein braak tot op heden. De impact van de bebouwing en sloop op het bodemarchief is op heden niet gekend. Teneinde deze impact en de bewaringscondities met betrekking tot artefactensites te evalueren werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de waarnemingen kan geconcludeerd worden dat het overgrote deel van het onderzoeksgebied is verstoord. In 4 van de 5 boringen werd vastgesteld dat het oorspronkelijke bodemprofiel niet langer herkenbaar is en een verstoorde horizont rust op de gereduceerde moederbodem die zich op een diepte tussen 90cm en 130cm onder het maaiveld bevindt. Hetgeen sterk contrasteert met de waarneming in BP5, waar de C-horizont reeds herkend wordt op ca. 20cm onder het maaiveld.

Op het plangebied of in de directe omgeving zijn geen archeologische waarden gekend. Ten noorden van het plangebied aan de overzijde van het kanaal, zijn twee vindplaatsen aangeduid op het kaartblad van de CAI. Het betreft de waarneming van vroegmoderne greppelsystemen die werden aangesneden tijdens proefsleuvenonderzoeken (CAI 159780 & CAI 213092). Ten zuidwesten van het onderzoekgebied is eveneens een cluster waarnemingen aangeduid. Enerzijds betreft het vondstmateriaal uit het neolithicum en resten van laatmiddeleeuwse bewoning gerecupereerd bij een werfcontrole in 2007 (CAI 72972). Verder betreffen de waarnemingen er eveneens enkele vroegmoderne greppels die werden aangesneden tijdens proefsleuvenonderzoeken (CAI 165006 & CAI 211688).

Hoewel de gegevens van het bureauonderzoek wijzen op een trefkans inzake vondsten- en sporenarcheologie indiceren de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek daarentegen op een grotendeels verstoord en versnipperd bodemarchief. Hierdoor wordt de kans op kenniswinst bij verder onderzoek als zeer gering ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Blokellestraat te Zwevegem worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. De waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek wijzen op een grotendeels verstoord bodemarchief.

Hoewel er op basis van het landschappelijk kader uitgegaan kan worden van een trefkans inzake artefactensites wijzen de waarnemen van het landschappelijk bodemonderzoek op een sterk vergraven bodemprofiel waarbij eventueel aanwezige artefactenconcentraties doorheen de bouwvoor zijn verspreid, verwijderd of vernield. De kans dat bijkomend onderzoek door middel van archeologische boringen nog leidt tot enige kenniswinst is nihil.

In functie van erfgoed bestaand uit bodemsporen kan uit de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek evenzeer geconcludeerd worden dat het merendeel van het bodemarchief op het onderzoeksgebied minstens 50cm is vergraven. Hoewel niet gesproken kan worden over een vlakdekkende verstoring vormen de waarnemingen sterke indicatie van een versnipperd bodemarchief waarin enig ruimtelijk inzicht zal ontbreken. Vanwege dit gefragmenteerd gegeven is de kans zeer beperkt dat verder onderzoek door middel van proefsleuven nog kan leiden tot enige kenniswinst. Een verder schrijdend onderzoekstraject wordt bijgevolg weinig zinvol geacht.

Uiteraard dient bij deze conclusie gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject aan de Blokellestraat te Zwevegem. Hoewel de gegevens van het bureauonderzoek wijzen op een trefkans inzake vondsten- en sporenarcheologie, kan uit de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek geconcludeerd worden dat het bodemarchief grotendeels is verstoord. Verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, wordt bijgevolg als weinig zinvol beschouwd.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.